

SŁOWO KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII.

Toruń

Prenumerata:
na miejscu mk.
9000, na prow.
mk. 10200. Za
odnoszenie do
domu dolacza się
1200 mk.
Ogłoszenia za
wiersz nonparel.
Pierwsza strona
450 mk., druga i
trzecia 350 mk.
czwarta 8-linowa
150 mk. Ogł.
drobne po 150 m.
za wyraz, tłust.
druk. podwójnie.
Najm. ogł. 1500
mk. Dla zagran.
ceny o 200 proc.
wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; proszą, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12. REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIELI I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

ZAWIADOMIENIE.

Nowo utworzone przedsiębiorstwo przyjmuje do ryflowania walce młynarskie oraz do toczenia różne przedmioty na warunkach przystępnych. Robota solidna i szybka.

Przyjmuje także do **mielenia** na własnym młynie ziarno na mąkę pyłową i razową.

**Młyn parowy i wodny, Kapitulka, dworek
Fr. Korniejewski.**

Róże
Przybył duży transport róż do sadzenia dla ogrodów.
Kwiaciarnia „Wiosna”
Brzeska I.

Mniejszości narodowe.

Każdy Polak jest poniekąd romantykiem i też romantycznie załatwia wiele spraw. Możliwy byłoby powiedzieć, że obcym jest mu realizm życiowy, zwłaszcza gdy chodzi o kwestie sporu, czy zaciętości wymagające. I z tych to względów dajemy się łatwo zbijać, a raczej ustępujemy dobrowolnie w swej wielkoduszności.

To samo jest i z naszą polityką, a zwłaszcza dyplomacją. Dla tego ustępuje łatwo, dlatego się nie targuje i nie zacina. Z tych też powodów podpisano sprytnie narzucony punkt o t. zw. „mniejszościach narodowych”.

Dlaczegoż go nie podpisać! — toć Polska i bez niego zawsze uczciwie odnosiła się i odnosić się będzie do swych obywateli i innych narodowości i — podpisano. Znowu postąpiono tu romantycznie, o swem uczciwym postępowaniu, zapominając o stanowczej możliwości — nieuczciwego stosunku właśnie samych mniejszości narodowych. I stała się rzecz zupełnie możliwa realnie i łatwa do przewidzenia, a niestety opuszczona i nie dojrzana w romantycznym usposobieniu, a rzecz tak zresztą życiowa; oto t. zw. mniejszości narodowe stały się — dzięki swej solidarności i realizmowi — większością, mającą potężne wpływy.

Właśnie to „przeoczenie” uczyniło dziś z Polski jakby asyllum, w którym przebywa każdy, kto tylko sobie tego łaskawie życzy; oraz wpływy mają ci, którzy wszystko biorą sprytnie, daleko wzrocznie i realnie, a działają zgodnie dzięki swej solidarności narodowej.

Mamy więc niemal 1/4 żydostwa, mamy około miliona poddanych niemieckich, którzy sobie swobodnie przebywają w Polsce, jedzą polski chleb, zabierają nam placówki zarobkowania i wrogo odnoszą się do nas i innego państwa. A takich warunków i takich faktów nie spotykamy nigdzie na świecie i nikt by też ich

nie zniósł u siebie i w swoim państwie — ale Polska...

Prócz tego gościmy miliony żydostwa i rosyj, ciągle napływających z Bolszewii oraz z „zaprzyjeźnionej” armii Petlury (vidae ataman Mancho). Co ci panowie robią, jak żyją i jak się do naszego Państwa odnoszą, mówią o tem aż nadto jaszkrawe fakta, ale — Polska gościnności swej i wyrozumienia dochowuje święcie!

Czyż to nie smutna operetka, lub samowolne tworzenie pętli, którą tak łatwo zadusić można gościnnego gospodarza?

Z faktów już ujawnionych i dokonanych widzimy, że wszystko możliwe. Dlaczegoż Rząd to toleruje?

Jakaż jest obrona z tego Rządu i co o nim można, a nawet należy myśleć?

Jest stare przysłowie, które mówi: „Jaki pan, taki kram!”

Witold Kraszewski.

ODEZWA BIALORUSKA.

Od Białoruskiego Komitetu w Warszawie otrzymaliśmy następujące pismo:

„Białoruski Komitet w Warszawie podaje do wiadomości społeczeństwa, że wystąpienie przywódcy Klubu Białoruskiego w Sejmie posła Taraszkiewicza podczas obrad nad uchwaleniem kredytów na osadnictwo wywołało przykre uczucie wśród tej części przedstawicieli ludności białoruskiej, która nie dała się uwieść wrogiem dla Państwa Polskiego akcji niemiecko-żydowskiej, obliczonej na efekt płytkiej agitacji pogroźki o puszczaniu „z dymem pożarów i kurzem krwi bratniej” zagród polskich na Kresach Wschodnich rzucając krzywdzący cień na naród białoruski, któremu obce są rozbójnicze i zwierzęce instynkty. Wystąpienia podobne, jak posła Taraszkiewicza, świadczą tylko o niskiej etyce politycznych metod osób mieniących się przedstawicielami ludności białoruskiej. Protestując przeciwko temu Białoruski Komitet zwraca ludność białoruską aby zachowała spokój i umiarkowanie, nie dając się pociągać prowokacyjnym podszeptom”.

**Ogłaszajcie się
w Słowie Kujawskim.**

Z Polskiego T-wa Krajoznawczego.

W niedzielę dnia 25 marca r. b. o godz. 5 po poł. w drugim terminie, odbyło się ogólne roczne zebranie Oddziału Kujawskiego Polskiego Tow. Krajoznawczego we Włocławku.

Po zagajeniu zebrania przez wiceprezesa T-wa p. Olszakowskiego na przewodniczącego zebrania powołano p. Przemysława Kowalewskiego, który zaprosił do prezydium na asesorów pp. Kryńskiego i Gąsiorowskiego, oraz na sekretarza p. Jana Tomaszewskiego.

Po odczytaniu protokołu organizacyjnego zebrania Oddz. Kuj. P. T. K. z dnia 28.III 1908 r. i protokołu ogólnego rocznego zebrania, z dnia 1.IV. 1922 r., przystąpiono do porządku dziennego. Sekretarz Zarządu p. A. Paszyński złożył szczegółowe sprawozdanie z działalności T-wa za rok 1922. Po wysłuchaniu sprawozdania zebrani uczcili pamięć 2 zmarłych w r. 1922 członków T-wa t. j. s. p. Jana Seyera i Ant. Domańskiego. Skarbnik p. Stanisław Kwiatkowski odczytał sprawozdanie kasowe za rok sprawozdawczy t. j. 1922 i preliminarz budżetowy na rok 1923. Po krótkiej dyskusji zebrani powyższe jednogłośnie zatwierdzili. Odczytaniem zostaje również przez tegoż p. St. Kwiatkowskiego protokół Komisji Rewizyjnej z dnia 31.XII. 1922 r. Następnie p. dr. Piasecki skreślił działalność Oddz. Kuj. P. T. K. we Włocławku w okresie 15 letniego istnienia T-wa w przemówieniu swem p. dr. Piasecki wspominał o wielkich zasługach położonych na polu Krajoznawstwa s. p. Cyprjana Aponowicza, który całą swą duszą poświęcał się tej pracy i s. p. ks. kan. Górzyńskiego, pamięć których zebrani uczcili przez powstanie.

Dalej mówca dobitnie scharakteryzował pracę krajoznawczą za czasów okupantów, kiedy to, na każdy odczyt lub pogadankę potrzeba było pozwolenia władz.

2 razy miesięcznie urządzano pogadanki, na których skupiali się całe szeregi inteligencji miejscowej. Atmosfera panowała nadzwyczajna. Władze moskiewskich carów czuwały bardzo nad tą jedyną placówką polską, gdzie skupiała się myśl narodowa i społeczna i wszczepiał się duch Polskości. Nie było zebrania ani pogadanki których by nie odwiedził policmajster lub stojkowy. W takich to warunkach rozwijała się praca Tow. Krajoznawczego. W końcu referent wyraził swe ubolewanie nad tem, że w obecnej chwili placówką tą interesują się tylko starzy nieliczni członkowie T-wa, natomiast ta wielka ilość inteligencji, którą dzisiaj widzimy we Włocławku usuwa się od tej pracy oświatowo-kulturalnej. P. dr. Piasecki przemówienie swe zakończył życzeniem, aby Zarząd dołożył starań w celu w celu skupienia w Tow. przedstawicieli wszystkich sfer inteligencji miejscowej dla owocnej pracy na polu Krajoznawstwa. Następnie przystąpiono do wyborów 3 członków Zarządu, 3 zastępców i 3 do Komisji Rewizyjnej. Wybory zostały dokonane przez aklamację. Wybrani zostali: do Zarządu pp. Rajca, P. Kowalewski i inż. A. Olszakowski. Na zastępców: pp. K. Kaczorowski, Baczyńska i Czachorowska. Do Ko-

misji Rewizyjnej pp. Kryńskiego, Wencla i Fabjanowskiego. Po wyborach przystąpiono do omówienia wniosków Zarządu, a więc:

1) Uroczystość obchodu 15 lecia Oddz. Kuj. P. T. K. urządzić pomiędzy 15 a 25 sierpnia r. b. Wniosek jednogłośnie przyjęto.

2) Podnieść składkę członkowską na r. 1923 do 1000 mk. miesięcznie, wpisowe do 3000 mk. Po krótkiej dyskusji wniosek przyjęto.

3) Wybór dwóch delegatów na Zjazd Krajoznawczy w Warszawie powierzyć Zarządowi.

W wolnych wnioskach, p. dr. P. Olszewski zainicjował, ażeby Oddz. Kuj. P. T. K. we Włocławku zajął się zebraniem zdjęć zniszczeń najazdu bolszewickiego w r. 1920 i zaprowadził specjalny album fotografii, na co zafiarował 50.000 mk. Na tem obrady zostały zakończone i o godz. 8.30 zebranie zamknięto.

I. Z.

KILKUWIEKSIOWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× „Rozwój” Łódzki donosi, jakoby obecny szef sztabu p. Piłsudski miał poruczyć bardzo wysokie stanowisko w sztabie a mianowicie wydział wykazowy (personalny) p. Prystorowi. P. Prystor niedawno służy w wojsku i posiada już rangę pułkownika. Opinja publiczna jest tem zaniepokojona, bo wiadomo przecież kim jest Prystor.

× Poczynając od d. 9 b. m. rozpoczęto wysiedlać z Warszawy obokrajowców, którym pobyt został wzbroniony.

× Do Szczecina przybył okręt z Ameryki wiozący dla polski 5000 ton materiału kolejowego.

× W Krakowie już powstał Komitet dla przyjęcia marszałka Focha. Marszałek przybędzie do grodu podwawelskiego w początkach maja.

× Do Lwowa przybyła wycieczka młodzieży jugosłowiańskiej, studującej w Pradze. W wycieczce bierze udział 26 osób.

× Z Łodzi donoszą, że istnieje zbyt małe zainteresowanie nowymi wyborami do Rady miejskiej. Koła polskie żywią z tego powodu obawę aby żydzi, połączwszy się z Niemcami, nie osiągnęli większości.

Z CAŁEGO ŚWIATA

× W Anglii zastosowano nowy aparat lotniczy, który waży tylko 150 klg.

× Ministerjum żeglugi powietrznej w Anglii wynaczyło 50 tysięcy funtów szterlingów dla wynalazcy samolotu, który byłby w możności wznieść się 600 metrów pionowo.

× Z Ameryki donoszą, że najpoważniejszym kandydatem na prezydenta jest milijarder Henryk Ford. Wybory odbędą się w r. 1924

× Na konsulat estoński w Petersburgu zorganizowano napad jako odwet za rozstrzelanie w Rewlu komunisty Krukosa. Tłum wywalił drzwi i okna, wtargnął do gmachu, gdzie przez dwie godziny rabowano i niszczone wszystko, co wpadło pod rękę.

Dzisiaj d. 14 KWIETNIA
1923 r. o godz. 6 WIECZ.
w sali Pol. Tow. Krajoznaw-
czego (ul. Kaliska 1)

prof. Aleksander Janowski
wygłosi

ODCZYT

p. t.

„Muzea Amerykańskie”

W sobotę dn. 14 kwietnia 1923 r.
o g. 7 wiecz. w pierwszym terminie,
a o g. 8 w drugim terminie, jako prawo-
mocne, bez względu na ilość obecnych
osób odbędzie się

nadzwyczajne Walne Zebranie
CZŁONKÓW

Oddziału Kujawskiego Polsk.
Towarzystwa Krajoznawczego
we Włocławku

z następującym porządkiem dziennym:

1. Otwarcie Zebrania,
2. Odczytanie i zatwierdzenie proto-
kolu ostatniego rocznego Ze-
brania,
3. Prawomocność ostatniego Ze-
brania,
4. Legalność uzupełniających wy-
borów,
5. Wnioski Zarządu,
6. Wolne wnioski członków.

Uprasza się wszystkich pp. człon-
ków o bezwzględne przybycie na Ze-
branie z uwagi na sprawy pierwszo-
rzędne.

Prezes A. Byszewski
Sekretarz w z. L. Makowski.

× Bawiący w Paryżu przywódca
separatystów nadreńskich Dorten
publikuje w „Matin” odezwę, w której
pisze, że obecna chwila jest korzyst-
na dla proklamacji niezawisłej rze-
czypospolitej nadreńskiej.

× Profesor Strumpel z Lipska,
który był wzywany do Moskwy do
chorego Lenina, oświadczył, że leka-
rze, którzy leczyli Lenina, otrzymali
każdy honorarium w sumie 1 tysiąca
dolarów.

BAJKA O BIAŁEJ KSIĘŻNICZCE.

Był mroźny dzień zimowy.

Wiatr hulał po ulicach Warszawy
unosił w powietrzu tumany śniegu,
wprawiał w zawrotny taniec puszyste
białe płatki, spadające lekko z wy-
sokich blade szarych chmur, namięt-
nie smagał policzki przechodniów,
wpadał do kominów, a stamtąd do
cichych mieszkań, wygwizdując pio-
snkę zimy.

Ale Mira nie czuła przymiającego
chłodu ulicy. Duże głównie sosnowe
jasnym płomieniem paliły się na ko-
miniku, rzucając na pokój czerwone
blaski.

Ciepło i przytulnie było w tej ma-
łej komnacie Miry, w tem jej sanktu-
arium marzeń i nastrojów.

Pomimo zimowej pory w wazonach
żyły upajające wonne tuberozy, kwia-
ty namiętne, drażniące zmysły, bu-
dzące pragnienia. Olbrzymia skóra
białego niedźwiedzia przykrywała wię-
kszą przestrzeń pokoju. Wielki wy-
pchany łeb tego drapieżnego zwierza
Północy, leżał martwy przed kominem,
którego czerwony ogień nadawał bla-
sku szklanym sztucznyemu oczom nie-
dźwiedzia.

Mira z lubością wyciągnęła się na
białym puszystym długim włosiu tut-
ra i oddawszy się marzeniom, czekała
na swego przyjaciela.

Spotkała go była dnia tego na ulicy.
Nie widzieli się byli od lat pięciu. Ich
przyjaźń, datująca od lat młodości.

Co niesie dzień?

KWIECIEŃ

14

SOBOTA

Dziś: Justyna m.
Słow.: Sławomiry.
Jutro: 2 po Wielkanocy,
Anastazji.
Wschód słońca o g. 4.52
Zachód o g. 18.30
Wsch. księżycy o g. 4.22
Zachód o g. 16.46

Arcybiskup Cieplak arcy-pas-
terzem diecezji Lwowskiej. O-
trzymujemy wiadomość, pochodzącą
ze źródła poważnego, że władze pol-
skie wraz z Episkopatem polskim czynią
zabiegi u Stolicy Apostolskiej,
aby męczonemu w lochach bolsze-
wickich księdza arcybiskupa Ciep-
laka wydestać i osadzić na osiero-
conej stolicy metropolitalnej we Lwo-
wie po ś. p. wielkim biskupie Bil-
czewskim. Jest to myśl ze wszechmiar
godna uznania. Niema godniejszego
następcy po ś. p. arcybiskupie Bil-
czewskim jak opromieniony aureolą
męczeństwa arcyb. Cieplak. Istnieją
nadzieje, że Rząd polski zdoła wyr-
wać z rąk oprawców arcyb. Cieplaka.

Uczenie pamięci bolszewic-
kiej ofiary ks. prał. Budkiewicza.
W dniu wczorajszym odbyło się uro-
czyste nabożeństwo żałobne w miej-
scowej bazylice za dusze ś. p. prał.
ks. Budkiewicza, zamordowanego w
okrutny sposób przez bolszewików.
Nabożeństwo żałobne celebrował Najd.
Ks. Biskup Owczarek w asyście lic-
znego kleru. Katedra wypełniona po
brzezi młodzieżą ze szkół średnich.
Przybyły wszystkie gimnazja dwa
męskie i trzy żeńskie z całym skła-
dem nauczycielskim. Ś. p. ks. prał.
Budkiewicz jest męczennikiem za Wia-
rę świętą i za Ojczyznę. Miał moż-
ność opuszczenia bolszewickiej ge-
henny, nie uczynił jednak tego, aby
nie pozostawić bez opieki prześlado-
wanej kolonii polskiej. Jako dobry
pasterz pozostał aż do końca, przy-
płacając swój obowiązek męczeńską
śmiercią. Jego ostatnim aktem było
pobłogosławienie bolszewickiego kata
w lochach czerezwyczajki. Śmierć tego
męczennika otwiera oczy społeczeń-
stwu polskiemu na to, czym jest bol-
szewizm, a jednocześnie skupia nas
wszystkich pod sztandarem św. Ko-
ścioła i Polski, dla idei którego po-
niósł ks. Budkiewicz śmierć męczeń-
ską. Po mszy św. odśpiewano Salve
regina, a następnie Boże coś Polskę.

Osobiste. Bawi w naszym mie-
ście jako gość Oddz. kuj. P. T. K.

profesor Aleksander Janowski, na-
czelnik wydziału oświaty pozaszkolnej
Minister. W. R. i O. P. — oraz pre-
zes Rady Krajoznawczej.

Wielki koncert. W niedzielę,
dnia 15 kwietnia r. b. o godz. 8-ej
wieczorem w sali aktowej Państwo-
wego Gimnazjum Męskiego dany bę-
dzie „Wielki Koncert” dla poratowa-
nia organu katedralnego, rozgrabio-
nego przez Niemców i zbombardo-
wanego przez bolszewików. Udział
łaskawie wezmą: Chór katedralny oraz
pp. M. Makowska (deklamacja), J. Hop-
pówna z Warszawy (śpiew solowy),
J. Sobieraj (skrzypce) i K. Sypniew-
ski (śpiew solowy). Szczegóły w pro-
gramach. Ceny biletów: I rząd — 10.000
mk., II i III — 8.000 mk., IV, V, VI
i VII — 5.000 mk., VIII, IX, X i XI —
4.000 mk., XII, XIII, XIV, XV i boczne
3.000 mk., wejście — 2.000 mk., dla
młodzieży szkolnej — 1.000 mk. Bilety
wcześniej nabywać można w Księgarni
Powszechnej. Zarząd Bazyliki ma nie-
płonną nadzieję, że mieszkańcy Wło-
cławka pospieszają tłumnie na ten Kon-
cert, by okazać serce dla wiekopom-
nej świątyni, na której w szczegól-
niejszy sposób znęcali się okrutni
wrogowie podczas swych najazdów.

Odczyt na wpisy dla nieza-
mężnych uczennic Gimnazjum p.
W. Aspisówny. „Związek b. ucze-
nic pensji p. A. Aspisowej” zaprosił
znanego w Warszawie i Lublinie pre-
legenta prof. Orzęckiego, aby wygło-
sił odczyt na jeden z najbardziej in-
teresujących tematów: Jack London
i jego twórczość.

Odczyt odbędzie się w sobotę 14
b. m. o godz. 7 i pół wiecz. w sali
aktowej Gimnazjum Realnego, ulica
Szkolna.

3-go maja. Zbliża się uroczystość
3-go maja. Za przykładem lat ubie-
głych, a zwłaszcza roku przeszłego
będzie ogłoszony program uroczy-
stości. Słyszeliśmy że Rada miejska
wraz z Magistratem zajmie się uro-
czystością i wkrótce będziemy mogli
ogłosić dokładny program obchodu
święta narodowego. Ze szczególną
uroczystością będzie obchodzona ten
dzień Warszawa. Uroczystość 3-go
Maja w stolicy Polski będzie połączo-
na z odsłonięciem pomnika księcia
Józefa Poniatowskiego i przyjęciem
marszałka Focha, który specjalnie na
tę uroczystość przybywa do Warszawy.

Ze Spójni. Zarząd Stow. przy-
pomina członkom, że w dniu dzisiej-
szym w lokalu własnym o godz. 8
wiecz. odbędzie się zebranie ogólne
celem omówienia sprawy Zjazdu
Młodzieży Katol., oraz podziału pracy
w poszczególnych Komisjach.

Jednocześnie przypomimy człon-
kom, że we wtorek, dn. 17 b. m. w
tymże lokalu o godz. 8 wiecz. odbę-
dzie się Zebrania Instrukcyjne. Wo-
bec tego, że zebrania te mają wiel-
kie znaczenie w okresie przedjazdo-
wym wzywamy wszystkich druhów o
bezwzględne przybycie na powyższe
zebranie. Gotów! Zarząd.

Dzisiejszy odczyt p. t. „Muzea
Amerykańskie” wygłosi prof. Al. Ja-
nowski, który w ub. roku święcił
srebrny jubileusz swej pracy dla do-
bra kraju. Któż więc nie zna w Pol-
sce Al. Janowskiego — jako krajo-
znawcę, pedagoga opiekuna i przyja-
ciela młodzieży, pisarza szczerego i
pełnego pogodnego humoru, świetne-
go mówcę, krzewiciela oświaty, patriotę
gorącego, który do wspólnej pracy
umie zaprzężyć ludzi z różnicą partji
i pogodzić ich z wolą w imię wyż-
szych celów. Al. Janowski należy
wyjątkowo do tych równych i jedna-
kowo uprzejmych ludzi, którzy polo-
żyli wielkie, zasługi dla kraju. Jako
współtwórca Tow. Krajoznawczego i
prelegent już kilka razy odwiedzał
Włocławek, a na Jego odczytach sala
zawsze wypełniona była po brzegi. —
Niewątpliwie i tym razem niezmiernie
ciekawym tematem odczytu urozmaicone-
go przezrocami powinien zaintereso-
wać wszystkie sfery naszej inteligencji.

Z Chrześcijańskiej Demokracji.
Dzięki staraniom Zarządu Okr. zo-
stało założone w Ciechocinku Koło
Chrz. Demok. Po wysłuchaniu refer-
atów o zadaniach Chrz. Dem. i po-
trzebie powstania jej oddziału na grun-
cie Ciechocińskim — wszyscy zebrani
zapisali się do organizacji.

Nadto obecni w liczbie 150 osób,
solidaryzując się z manifestacją ponie-
działkową we Włocławku — przyjęli
wszystkie rezolucje, prosząc prele-
gentów o zakomunikowanie tego po-
słom z naszego okręgu.

Nowej placówce „Szczęść Boże”
w pracy chrześcijańsko-narodowej!

Z Polskiego T-wa Krajoznaw-
czego. Zarząd Oddziału Kujawskie-
go pol. T-wa Krajoznawczego ukon-
stytuował się w następujący sposób:
prezes Antoni Byszewski, Viceprezesi
Antoni Olszakowski i Przemysław
Kowalewski, sekretarzem i gospodar-
zem lokalu Ludwik Makowski zastę-
p.

czych zdawała się była zatarta przez
czas, jednak teraz jedno spojrzenie
i radość wewnętrzna przy spotkaniu
nieoczekiwanem, upewniła ich, że przy-
wiązanie i szczerą przyjaźń nie zgi-
nęła, choć zdawało się że lata pokryły
ją były szarym kurzem zapomnienia.

I Mira zaprosiła do siebie Juljusza
na wieczorną pogawędkę.

Teraz niecierpliwie czekała na nie-
go wspominając dawne czasy, kiedy
będąc jeszcze w szkołach, chodzili
na dalekie długie spacery i kiedy zwi-
erzali się sobie z projektów, marzeń
i osobistych przeżyć. Kochali się mi-
łością braterską, tem silniejszą, czem
więcej odkrywali w sobie wspólnych
upodobań. Kiedyś jednak, zbiegiem
okoliczności, gdy oboje zostali zawie-
dzeni w pierwszej idealnej miłości,
opowiadając sobie wzajemnie rozczar-
owania — było to w cichy wieczór
wiosenny, o zmroku, — Juljusz współ-
czując Mirze, pocałował ją. Pamiętała
teraz z jakim zdziwieniem spojrziała
na niego, jak w oczach jego ujrziała
płomienne iskierki, jak usta jej pło-
nęły i jak popchnięta nieznaną siłą
przechyliła głowę oddając Juljuszowi
swe wilgotne wargi.

Przenikliwy odgłos dzwonka dał
znać, że Juljusz przyszedł.

Mira podniosła się z futrzanego
posłania i w lustrze ułożyła miękkie
fałdy jedwabnej sukni.

— Witaj — rzekła do wchodzą-
cego Juljusza, wyciągając doń obie
dłonie.

— Możesz podać herbatę — zwró-
ciła się do służącej,

— Jak tu u ciebie pięknie, miło
i ciepło. Jaki kontrast z codziennością
życia! — rzekł Juljusz ciekawie przy-
glądając się salonikowi.

Mira ręką wskazała mu miękką fo-
tel obok kominka, sama zaś kocim
ruchem znów siadła na ulubionej skó-
rze niedźwiedzia, przepaszając Julju-
sza za tę swobodę.

— Widzę że Mira nie zmieniła się
i że nadal lubi oryginalność! — wy-
rzekł z uśmiechem patrząc na jej
zgrabną postać.

— Jedyna miła rzecz, jaka nam
poza codziennością pozostaje — od-
powiedziała.

— Masz rację, wogóle dziś ludzie
tak prawie wyłącznie żyją realizmem
i kochają się w materializmie, że isto-
ty kochające rzeczy wzniosłe i mające
ideały, jak ty i ja, trudno mogą zna-
leść pożądane zadowolenie w podob-
nym życiu towarzyskim, gdzie prócz
rozmów o odcieniach walk partyjnych
na tle polityki, lub podniecania się
alkoholem, mało jest ciekawego. Dla-
tego my szukamy nastrojów dla nich
samych. Powiem ci szczerze, że na-
przykład ja, szczególnie w stosunku
do kobiety, która podoba mi się, stwa-
rzam w samym sobie nastroje i tak
intensywnie odczuwam piękno mej
imaginacji, że nieraz, gdy podobny
nastój chcę odtworzyć w rzeczywisto-
ści, przekonałem się, iż prawie
zawsze marzenie moje było piękniej-
sze i silniej przeżyte niż rzeczywistość.
Dlatego dobrze Miro czynisz nie wy-
zbywając się marzeń. Stwarzaj sobie
odpowiednie decorum i żyj nastrojami
i stwarzaj je dla tych, którzy istotnie

będą umieli zrozumieć i odczuć taką
subtelnością duszą, jaką ty posiadasz.
W wyborze pomoże ci twoja intuicja
kobiety.

Podano herbatę. Rozmowa przer-
wała się. Juljusz opowiadał teraz, iż
długo przebywał na wyższych stu-
djach zagranicą, że ożenił się szczęśli-
wie, że obecnie ma dobrą posadę i że
dumny jest bardzo z tego, że może
samodzielnie utrzymywać żonę „a na-
wet kupować jej ulubione jedwabne
pończochy.”

Mira uśmiechała się słysząc te
szczerze zwierzenia i pojmując jego
dumą, iż czuje się już dorosłym i sa-
modzielnym mężczyzną.

— A ty? — zapytał Juljusz po
chwili.

— Ja? — odrzekła Mira i zamy-
śliła się głęboko.

— Ja? — ciągnęła — Przetyłam
dużo, bardzo dużo. Ale to rzeczy
smutne, o których nie należy mówić
dziś, kiedy spotkał się po tak dłu-
giem niewiedzeniu.

— Więc już nie godzien jestem
twogo zaufania? — rzekł smutnie Jul-
jusz.

— O nie, jesteś nadal moim przy-
jacielem, tylko serce boli kiedy mówi
się o pewnych rzeczach.

— Jak chcesz, nie nalegam — po-
wiedział.

Zapanowało między nimi długie
milczenie. Juljusz zaczął przeglądać
leżącą na stoliku tomik poezji. Mira
nerwowo szarpała maleńką jedwabną
chusteczkę, wreszcie zębami zaczęła
rozrywać ją na strzępy.

Juljusz patrzył na nią zdziwiony.

pca Józefa Czachorowska, kustosz, muzeum Antoni Sławiński, członkowie: Marja Markowska, Naczyńska, K. Kaczorowski i S. Rajca.

Sprawozdanie z przedstawienia na Biljotekę Policijną. Niżej podaję do publicznej wiadomości, że czysty zysk z 2-ch przedstawień opery „Księżniczka Tralaja” urządzonych staraniem Komitetu biljotecznego w dniu 20 i 21 r. b. wynoszący mk. 1.169.400 przelano do kasy biljoteki.

Jednocześnie wyrażam imieniem teje biljoteki serdeczne podziękowanie Panu Prezydentowi i Vice-Prezydentom. Włocławka, Inż. Rakowskiemu, poruczn. Zbierajewskiemu, Komisarzowi Siwonowi, oraz PP: Błażakowi, Czerniakowi, Dyżewskiemu, Korsakowi, Kozłowskiemu, Rajcygowskiemu, Ryńcowi, Szabkowskiemu, Wojtkowskiemu i Żybruskowskiemu, właścicielowi teatru „Nowości” p. Dabińskiemu, dzierżawcom tegoż teatru pp. Osowskiemu i Zakrzewskiemu, prof. śpiewu L. Jampolskiej, kapelmistrzowi Józefowi Komendantowi, oraz tym wszystkim, którzy bezinteresowną pracą lub pomocą przyczynili się do wystawienia opery, a tem samem do zasilenia funduszu biljotecznego.

Komendant Policji nadkomisarz *Miciński*.

Jednodniówka na pomnik. Księgarnia Powszechna otrzymała resztę, już nie wielką liczbę, Jednodniówki, wydanej na pomnik dla poległych w obronie Wisły. Kto jeszcze nie posiada tego pięknego wydawnictwa, niechaj pośpieszy z kupnem. Cena obecnie za egzemplarz wynosi 6.000 mk. W porównaniu z obecnymi cenami książek, cena Jednodniówki jest bardzo niska. Dochód ze sprzedaży na pomnik dla poległych.

Otwarcie sezonu sportowego. Nasz sezon sportowy rozpoczyna się dość późno, bo gdy już w całej Polsce rozegrano szereg zawodów, u nas dopiero w sobotę, dnia 14 b. m. staną na boisku sportowym 14-go pułku piechoty przeciw sobie drużyny: Gimnazjum państwowego i „Makkabi”. W niedzielę, dnia 15 b. m. o godz. 4 popołudniu na terenie boiska odbędą się zawody lekkoatletyczne między szkolne organizowane przez Koło Sportowe Gimnazjum Państw. i oficera instrukcyjnego. Program zawodów: Bieg 60 m. i 1000 m., skok w wyż, rzut granatem i oszczepem. Zgłoszenia na starcie. Zawody dostępne dla uczni szkół średnich i zawodowych. (n)

Tanie obiady w restauracjach warszawskich. Na zasadzie porozumienia oddziału walki z lichwą komisarjatu rządu ze Związkiem właścicieli zakładów restauracyjnych miasta Warszawy ustalono, iż poczynając od dnia 5 b. m. oprócz t. zw. obiadów, wydawać będą w ciągu całego dnia t. zw. dyżurne porcje mięsne w cenie 3.500 mk. za porcję. Ustalono również, iż konsumenci mają prawo żądać oprócz obiadów urzędowych jeszcze jedną porcję z obiadu powyższego za dopłatą 2.000 mk. W ten sposób obiad urzędowy, złożony z 3-ch dań, kosztować będzie 5 000 mk. Możeby Włocławek poszedł w te ślady?

Ulgi w zdrojowiskach dla urzędników państwowych. „Monitor Polski” ogłasza rozporządzenie ministra zdrowia publicznego z dnia 27 lutego 1923 r. w przedmiocie ulg kąpielowych w zakładach zdrojowych w Busku, Ciechocinku i Krynicy dla lekarzy i ich rodzin, oraz dla urzędników i niższych funkcjonariuszy państwowych. W myśl tego rozporządzenia urzędnicy oraz niżsi funkcjonariusze państwowi, korzystający z państwowych zakładów kąpielowych, na zasadzie zezwolenia wojewódzkich urzędów zdrowia, placą za zabiegi wskazane w odnośnym zezwoleniu połowę cen. Te same ulgi przysługują funkcjonariuszom kolei państwowych na zasadzie zaświadczeń lekarzy kolejowych, zatwierdzonych przez dyrekcje kolejowe. Rodziny funkcjonariuszy kolejowych nie mają prawa korzystać z ulg.

Szkoła morską. Ministerjum przemysłu i handlu komunikuje, że w r. b. egzaminy wstępne do szkoły morskiej w Tczewie odbywać się będą w dwóch terminach a mianowicie: 22 kwietnia rozpoczyna się egzamina dla maturzystów i eksternów, zaś 10 lipca dla wszystkich posiadających świadectwo o ukończeniu 6 kl. szkoły średniej.

O pieniądze b. jeńców austriackich na Litwie. Ministerstwo spraw zagranicznych wzywa osoby, które powracały przez terytorjum litewskie do Austrii, jako byli jeńcy wojenni, a którym zabrane zostały przez władze litewskie w Kownie i Jאלוועce kwoty pieniężne i dotychczas nie zostały doręczone, o zgłoszenie się piśmiennie lub osobiście do ministerstwa spraw zagranicznych departament konsularny. W podaniu powołać się należy na № K. III, c 3221/23.

Opakowywanie przesyłek pocztowych zagranicznych. Zagranicz-

ne zarządy, a w szczególności zarządy w krajach zamorskich, żalą się, że przesyłki listowe nadchodzą bardzo często w stanie uszkodzonym. Powodem tego jest używanie do opakowania przesyłek materiału słabego, nieodpowiedniego do dalekich transportów, połączonych z licznymi przeładunkami. Publiczność winna w własnym interesie posługiwać się w korespondencji zagranicznej kopertami, opakami i t. p. sporządzonymi z papieru, odpowiednio do oddalenia trwałego i wytrzymałego. Celem zabezpieczenia doręczenia wraz zniszczenia lub oderwania podczas transportu opaski użytej przy wysłaniu czasopism lub druków zaleca się, umieszczeniu adresu również na samym przedmiocie.

Szajka małoletnich złodziei. Przechodząc w dzień ulicami naszego miasta można często napotkać włóczące się po ulicy grupki 11—14-letnich chłopców, a nawet i dziewcząt, którzy zaczepiają przechodniów, prosząc o mareczkę lub też o odniesienie bagażu albo pakunków i t. p. Najwięcej można spotkać tych małoletnich włóczących na ul. 3-go Maja i na dworcu kolejowym, a wieczorami około kinoteatru „Sfinks”, cyrku i przy restauracji „Imperjal”. Okazuje się, że ci „małoletni żebracy” i „tragarze” trudnią się złodziejstwem. We czwartek, dnia 12 b. m. jeden z tych włóczących — żydziak — niejaki Abram Rafałowicz, zam. u swej siostry E. Rafałowicz przy ul. Piekarskiej № 2, został schwytany na gorącym uczynku kradzieży w podwórzu nieruchomości p. A. Piaseckiego przy ul. Żabiej № 9. Przy badaniu owego żydziaka przyznał się, iż przyszedł on skraść dwie małe krowki i jedno naczynie kuchenne, które wówczas było na podwórzu, a do kradzieży tej należeli jeszcze dwaj inni żydziaki, którzy zdolali zbiedz. Jeden ze zbiegłych był niejaki Rozenfeld, który trudnił się sprzedażą kradzionych rzeczy, a pozostali dwaj dostarczali je. Małego amatora krowek oddano w ręce policji. Podajemy to do wiadomości publicznej, ażeby ta miała się na ostrożności przed tymi malcami, natomiast nie wątpimy ani na chwilę, że władze naszego miasta przyczynią się do tępienia tej przestępczości, która zaczyna przybierać bardzo szerokie rozmiary.

Wczorajszy targ. Z powodu rozpoczęcia się robót polnych dowóz zboża był bardzo mały. Natomiast zauważono większy dowóz kartofli, cena których dosięgała 13 tys. za

korzec. Dowieziono również dużą ilość nabiału i drobiu. Ceny na te artykuły notowano: masło 8000 m. za funt, jaja 4.500—5.000 mk. mendel (15 sztuk), geś 50.000 mk., kaczką 15—20 tys. mk., kura 10—15 tys.

Jeszcze o nocnych ćmiach. Nieraz donosiliśmy na łamach „Słowa Kujawskiego”, o urządzanych obławach na nocne ćmy. Nieraz redakcja poruszała tę sprawę. I tutaj jeszcze nadmienić wypada, że dopoty nie zaprzestaniemy toczyć walki z tym nocnym włóczogostwem kobiet, dopóki Włocławek nie zostanie od tego oczyszczony. Codziennie późno wieczorem przechodząc ul. Kościuszki w kierunku dworca po prawej stronie, a w kierunku Nowego Rynku po lewej, można napotkać włóczące się ćmy, które nawet ośmielają się zatrzymywać przechodniów, — mężczyzn. Niedawno bo zaledwie w czwartek wieczorem o godz. 11-ej jedna z tych lekkich pań, w humorze bardzo dobrym i zaproszoną głową „alembikiem” zaczęła jednego mężczyznę, przechodzącego ul. Kościuszki, a gdy ten dał jej odpowiedź odmowną zaczęła w sposób brutalny nań wymyślać a potem skryła się za parkan placu Dystylera tuż obok magistratu. Czy nienależałoby się tych osób usunąć z ulicy? Przylapawszy ją na spacerze osadzić w areszcie, a następnie posłać na przymusowe roboty na dłuższy okres czasu, a nie to przetrzymać w areszcie przez noc zaś rano wypuszczać na wolność. Gdyby takie metody były stosowane i kara była nieco surowszą od obecnej to zapewne nie byłoby tego nocno-ulicznego włóczogostwa.

TELEGRAMY.

Rosja przed zagładą domowego ogniska.

Czerezwyczałka dla dzieci.

LONDYN, 13. 4. (A. W.) Ryski korespondent „Daily Telegraphu” donosi o powstaniu w Rosji nowej instytucji pod nazwą Czerezwyczałki dla dzieci. Celem tej instytucji jest walka z przestępczością dzieci, która przybrała rozmiary wręcz straszne, do tego stopnia, że prasa sowiecka nie waha się nazwać Rosji „krajem sierot”, mówiąc, że wielkie miasta nawiedzone są porostu „plagą dzieci”. „Prawda” stwierdza, że ulice Mo-

— To aż tak? — zapytał. Wtedy Mira rzekła głosem smutnym i zmienionym:

— Słuchaj, opowiem ci bajkę, którą stworzę pod wpływem nastroju. Z niej wywnioskujesz jaki jest stan mojej duszy.

Wtuliła się w futro, zapatrzyła się w ogień na kominku i po chwili zaczęła:

— W starym wspaniałym zamku, otoczonym wysokim omszałym ze starości murem, żyła młoda, piękna księżniczka, którą przezwano „białą księżniczką”. Nazwę tę otrzymała dlatego, że zawsze stroiła się jedynie w białe drogocenne koronki. Innych sukni nie nosiła.

Rodzice jej byli bardzo dumni i zazdrośni o jedyną córkę. Otaczali ją zbytkami, ale zabraniali jej wychodzić poza mury zamku.

Biała Księżniczka żyła więc w dość smutnym odosobnieniu, słońc o świecie znajdującym się poza wspaniałymi starymi murami. Chciała poznać ten świat, lecz rodzice starzy byli i nie mogli podróżować; musiała więc ograniczyć swą ciekawość do poznawania świata i ludzi zapomocą spotykanych książek, w których tak pięknie zazwyczaj opisywano kraje i obyczaje różnych narodów.

I Biała Księżniczka pokochała świat, a szczególnie biednych ludzi, którzy żyli w nędzy i potrzebowali pomocy. Z całej duszy pragnęła dopomóc im i w porozumieniu z zaufaną guwernantką postanowiła udać się do najbiedniejszych w wiosce ludzi, celem niesienia im pomocy materialnej i kilku słów pociechy.

I pewnego wczesnego ranka, kiedy rodzice jej byli pogrążeni w głębokim śnie, Biała Księżniczka, poszła do kilku chat biedaków, niosąc im pieniądze i słowa ukojenia.

Od dnia tego dość często wyruszała z zamku potajemnie ażeby nieść pomoc swoim wybranym.

Kiedyś zaszła do chaty jednego górnika, którego żona była ciężko chora. Przyniosła tej biednej kobiecie jedzenia i zostawiła jej trochę pieniędzy. W chwili gdy żegnała się z nią, wszedł do chaty pijany górnik.

Gdy spojrzał na białą cenny strój księżniczki i na perłę, jaką miała w pierścionku oczy złowrogo zaśkrzyły mu się.

Z wyzywającym uśmiechem zbliżył się do księżniczki.

— Ładny ma pani pierścionek — rzekł — Niech mi go pani da, to będę miał za co leczyć żonę.

Księżniczka uprzejmie odrzekła:

— Dajam już waszej żonie trochę pieniędzy. Będę o niej codzień pamiętać przysyłając jej zdrowe pożywienie, — pierścionka tego jednak dać wam nie mogę, jest on cenną pamiątką rodzinną, z którą tradycyjnie nie rozstaje się.

— Zawracanie głowy — krzyknął górnik — Egoizm, egoizm! Udaję pani świętą, białe suknie nosi, ale grzech skąpstwa ma w sercu!

Guwernantka przerażona wypychała z izby księżniczkę.

Ale, gdy obie wyszły z chaty, ażeby wejść do karety, górnik wybiegł za nimi i podniósłszy z ziemi garść

blota, rzucił niem na białą suknię księżniczki.

Wróciła do zamku przygnębiona, zrozpaczona, że jej najlepsze chęci tak źle zostały zrozumiane, że niesprawiedliwie rzucono na nią błotem. Naprawdę guwernantka starała się jej wytłumaczyć, że człowiek ten był w stanie nienormalnym, że był podniecony alkoholem. Nie dała się przekonać mówiąc, że błoto rzucone na jej białą suknię, było symbolem błota moralnego, którym rzucono na nią bez winy za jej najlepsze chęci względem innych.

Zdjęła białą koronkową suknię chcąc własnoręcznie zmyć plamę.

W przezroczywej wodzie zanurzyła koronki i ręką tarła o nie silnie ażeby nie zostawić najmniejszego śladu błota.

Plama znikła. Ale rozpacz księżniczki była wielka, gdy ujrzała że błoto zdołała usunąć, ale że pod wpływem wysiłku rąk, koronki porwały się.

I Biała Księżniczka posmutniała, myśląc że można usunąć błoto moralne, które na nas niesprawiedliwie rzucono, ale choć ślad jego zniknie zjawi się w duszy rana — bolesne rozczarowanie.

I biała koronkowa suknia księżniczki stała się dla niej symbolem.

Mira skończyła.

— Kto zawiódł cię w życiu? — nagle ciszę przerwał Juljusz.

— Kto? — powtórzyła Mira — Ty, ty, ty! — Przyjaciółki, koledzy, mąż, wszyscy kolejno. Ale bajka moja powstała pod wpływem pewnego przeżycia.

— Opowiedz, — prosił.

— W kilku słowach. Poznałam pewnego mężczyznę. Ofiarowałam mu moją przyjaźń. Trwało to jakiś czas. Potem zażądał czegoś więcej. Odmówiłam. Nie kochałam go. A on zemścił się w najpodlejszy sposób: gdzie mógł opowiadał moim znajomym, że byłam jego kochanką. Wiele osób przekonało się, że kłamał, ale we mnie pozostał dziwny wstręt do podłości i do zwierzęcych i niskich instynktów mężczyzn względem kobiet.

— Biedna Mira! — cicho wyszeptał Juljusz.

— Mam nadzieję, że nie pocałujesz mnie teraz kierowany współczuciem, jak wtedy, pamiętasz? — zaśmiała się sztucznie.

— Nie obawiaj się. Kocham moją żonę i nie chcę jej zdradzać. Między nami była i zawsze będzie tylko przyjaźń.

— A czy uwierzysz, że ja teraz boję się wierzyć nawet w przyjaźń? Wierzę jedynie w szczerść nastrojów.

— Białe koronki!.., to twoja dusza. Szkoda, szkoda że porwane!

* * *

W parę minut później Juljusz wyszedł.

Mira została sama. I przy dogorywającym ogniu kominka, na biały futrzany leń niedźwiedzia ronila ciche, gorące łzy, — ponieważ białe koronki były porwane, — koronki jej duszy. Ale nikt jej nie widział.

Marja Grąbczewska.

Rzym 1923 r.

skwy przepelnione są dziesiątkami tysięcy osieroconych i bezdomnych dzieci, mieszkających w opuszczonych domach i piwnicach miasta. Ilość ich wzrasta bardzo szybko, gdyż coraz to nowe masy napływają do Moskwy z głębi Rosji. 12-to i 13-to-letnie wyrostki wałęsają się po ulicach: jedni zajmują się kradzieżą, inni sprzedają potajemną wódkę i kokainę, dziewczęta wreszcie prostytutką. Agenci moskiewskiego Sowietu znaleźli dziewczęta 10-cio i 11-to letnie oddające się prostitucji i opanowane całkowicie przez nałóg alkoholizmu i kokainy. Dotkiwy brak żywności w Moskwie nie pozostał bez wpływu na ilość młodocianych przestępców, gdyż rodzice bardzo często wysyłali swe dzieci na ulicę rozkazując im kraść drzewo na opał, lub zdobywać jakakolwiek żywność w obawie przed głodową śmiercią.

„Izwestija” stwierdza, że Rosja stanęła przed zagładą domowego ogniska i przededniu powszechnej demoralizacji młodego pokolenia. Przytulki sierocy utrzymywane przez Sowiety nie zapobiegają temu nieszczęściu, gdyż albo nie posiadają należytych środków pieniężnych, albo znajdują się pod kierownictwem ludzi, którzy nie patrają wyrzecz na dzieci dobroczynnego wpływu. Młodzież zakosztowała demoralizacji wielkomięskiej nie trzymaną w należytych korbach, ucieka z przytułków pociągając za sobą współtowarzyszy.

Do walki z tą chorobą społeczną Centralny Komitet Wykonawczy postanowił powołać Czerwoczątkę złożoną z młodzieży od lat 16. Jednakże większość dzienników sowieckich pesymistycznie ocenia działalność tej instytucji, powiadając wprost, że Sowiety są bezsilne, aby móc zwalczyć korupcję młodego pokolenia. Prasa sowiecka sama przyznaje się, że przyszła generacja rosyjska będzie pokoleniem degeneratów.

Kto rządzi w Rosji bolszewickiej.

LWÓW, 13 IV. Z za Zbrucza donoszą: Według statystyki sporządzonej przez tajny komitet wykonawczy S. R. na 31 najwyższych stanowisk w Rosji 27 z nich zajmują żydzi; na 978 czerwoczątkach w 892 naczelnikami są żydzi, a wśród tych ostatnich 159 jest obcych żydów; ekspozytury szpiegowskie na pograniczu są wyłącznie obsadzone przez żydów; wszystkie stanowiska najwyższe w aprowizacji, w przeróżnych misjach handlowych mają w swym posiadaniu również żydzi pod kierownictwem Muchima Fedora Berkowicza.

Dłaczego odroczone proces Tichona.

LONDYN 13.4 Pat. „Times” donosi z Rygi, że odroczenie procesu patriarchy Tichona nastąpiło z tego powodu, że delegat angielski w Moskwie zagroził zerwaniem stosunków z sowietami.

Krwawy plan.

MOSKWA (Ruspr.) Według urzędowego sprawozdania czerwoczątki piotrogrodzkiej rozstrzelała ona w ciągu ostatnich 2 ch miesięcy 262 osoby.

Co się stało z zaginionym metropolitą.

LONDYN 13.4. (Pat) „Daily Telegraph” donosi, że metropolita petersburski Benjamin, który przed kilku

laty skazany został na śmierć, a o losach którego dotąd nic nie było wiadomo, jak obecnie wyszło na jaw został zastrzelony w piwnicach czerwoczątki.

Sprawy Polaków gdańskich w Lidze Narodów.

GDAŃSK, 13.4. (Pat.) Wysoki komisarz Ligi Narodów Mac Donnell przyjął przed kilku dniami delegację gminy polskiej w Gdańsku, która wręczyła mu memoriał w sprawie mniejszości narodowej polskiej w w. m. Gdańsku. Wysoki komisarz informował się szczegółowo o życiu społeczeństwa polskiego w Gdańsku.

Przygotowania do przesładowania prasy polskiej w Gdańsku.

GDAŃSK, 13.4 PAT. Omawiając wiadomość, podaną onegdaj przez „Gazetę Gdańską”, o represjach, przygotowywanych przez Senat gdański w stosunku do prasy polskiej, „Danziger Ztg.” przyznaje, że istotnie w kołach stronnictw niemieckich rozważana jest kwestja zastosowania tych represji i to równo wobec prasy polskiej w Gdańsku, jak i prasy polskiej nadchodzącej do Gdańska z Rzeczypospolitej.

Skutki „przyjaźni” z sowietami.

SOFJA (Ruspr.) Z Konstantynopola komunikują, że w okręgach Trapezundu i Izmidu rozpoczęły się poważne zaburzenia wśród oddziałów wojskowych. Zaburzenia te zostały spowodowane przez bolszewików i są tłumione surowymi środkami. Kemal Basza ma ogłosić dyktaturę wojskową w celu przeciwdziałania wpływom skrajnych prądów i bolszewików, pragnących za wszelką cenę nie dopuścić do podpisania traktatu pokojowego z państwami ententy.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 13. IV.

Uspokojenie dla walut zagranicznych nieco słabsze.

	gotówka
Berlin	2.04—1.99
New-York	42.450—42.325
	czeki
Gdańsk	2.03 $\frac{1}{2}$ —1.99
Berlin	2.03—1.99
Holandja	16.775
Helsingfors	1.142.50
Belgia	2.445—2.415
Paryż	2.875—2.860
Włochy	2.155—2.135
Szwajcaria	7.800—7.765
Praga	1.285—1.260
Wiedeń	61.76—61.00—60.70
Londyn	198.000—198.500—197.500
New-York	42.550—42.400

Strasna katastrofa lotnicza.

Aeroplan upadł na dach domu, 3 zabitych i kilkunastu rannych

W czasie ćwiczeń, jakie odbywały nad Krakowem samoloty wojskowe, spadł o godz. 4 popoł. jeden samolot z powodu złamania się skrzydła na gmach kamienicy przy ulicy Lubicz Nr. 30, przebił dach i osiadł w mieszkaniu II-go piętra. Wskutek wybuchu benzyny spadający samolot poczynił znaczne spustoszenia.

Prowadzący samolot lotnik Stefanek uległ zwięgleniu, zaś obserwator, porucznik Dąbrowski spadając uległ złamaniu kręgosłupa.

Z powodu wzniesionego pożaru,

zniszczone zostało całe drugie piętro. Wskutek uduszenia zginął jeden z mieszkańców, piekarz nieznanego nazwiska. W mieszkaniu zostało poparzonych 7 osób i pokaleczona p. Ziemińska z 4-letnią dziewczynką, także złączą jej Witkowska i monter Lewkiewicz. Reszty nazwisk nie ustalono.

Odpowiedzi Redakcji

„Szesnastoletni działacz” w m. W wierszach „Muzyka kół wagonu” jest wiele pięknych porywów, podyktowanych przez wrażliwy umysł młodzieńczy. Znać bogatą wyobraźnię, z której kiedyś może rozwinąć się talent. Radzimy pracować, pracować i jeszcze raz pracować.

OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj.

Na osadę inwalidzką „Suchy Kierz” parafja Piotrków Kujawski złożyła z inicjatywy swego proboszcza Ks. Kan. Koławskiego na nabożeństwie za ś. p. ks. prał. Budkiewicza 212.875 mk.

Zarząd Elektrowni Miejskiej w Włocławku

podaje do wiadomości swych odbiorców, że wskutek wzrostu kosztów produkcji cena za prąd elektryczny zużyty w miesiącu obrachunkowym marcu r. b. — z rachunków, które są wystawiane w kwietniu 1923 r. przez właściwe władze miejskie, została ustanowiona ostatecznie:

za 1 kwg. dla oświetlenia — 3.860 mk.

za 1 kwg. dla silników — 2705 mk.

Elektrownia Miejska w Włocławku.

W. Maszewski, ławnik.

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą: „Browar i Słodownia w Włocławku, Spółka Akcyjna”

podaje do wiadomości, że OGÓLNE ZEBRANIE Akcjonariuszów odbędzie się dnia 12-go maja r. b. o godzinie 5-ej po południu w Włocławku przy ul. Łęskiej № 28 przy następującym porządku dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego,
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego ogólnego zebrania,
- 3) Sprawozdanie Zarządu,
- 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
- 5) Odczytanie bilansu i zatwierdzenie podziału zysków,
- 6) Wybór 5-ciu członków Komisji Rewizyjnej,
- 7) Ustalenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- 8) Sprawa ustąpienia skrawka placu na rzecz miasta pod budowę nowej ulicy.
- 9) Sprawa zaciągnięcia pożyczki na hipotekę browaru,
- 10) Wolne wnioski.

OD WYDAWNICTWA

Stosownie do uchwały Związku wydawców pism codziennych wszelkiego rodzaju nadesłane zapowiedzi, wzmianki, komunikaty i okólniki bądź to prywatnych, bądź komunalnych i rządowych instytucji, dotyczące się zebrań, odczytów, i koncertów, rozpraw i t. p. będą umieszczane po uprzednim opłaceniu należności w administracji dziennika. W przeciwnym razie bez opłaty nie będą umieszczane.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

OBOWIĄZUJĄCY OD DNIA 1-go CZERWCA

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska:

osobowy warszawski o godz. 12.16
kurjer bukareszteński „ ” 14.03
kurjer warszawski „ ” 2.47

do Poznania:

kurjer warszawski . . . o godz. 3.25
osobowy „ ” 5.19

do Bydgoszczy:

osobowy warszawski o godz. 22.19
do Warszawy:

osobowy poznański . . . o godz. 1.54
kurjer gdański . . . „ ” 3.54
kurjer poznański . . . „ ” 4.28
osobowy bydgoski . . . „ ” 7.41
osobowy gdański . . . „ ” 16.27

do Warszawy, Lwowa

i Bukaresztu:

kurjer gdański . . . o godz. 14.05.

Suchoty oraz wszelkie piersiowe choroby
leczy „Balsam Thiocolan Age”.
Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki i składy apteczne.

Choroby żołądka, kiszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p. radykalnie leczą Szwajcarskie gorzkie zioła
Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut”.
Sprzedają apteki i składy apteczne.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adamski Feliks starszy felczer, były szpitala św. Łazarza, wenerycznego. Przyjmuje od 9 rano do 8 wieczór. Brzeska № 13.

Potrzebna ksiązkowa do Biura Rachunkowości Rolniczej. Oferty składać: Związek Ziemian, Hotel „Victoria”.

Potrzebne zdolne podręczne do krawieczyzny Nowy Rynek 1. m. 10.

Skład skór Nowy Rynek 9. Nadeszły skóry na podszwy pierwszego gatunku Pfeiffra, Tamera i inne. Również chromy, gemzy. Sprzedają w każdej ilości, wycinam na pary, przyszewki i t. p.

Skład opału w dużym mieście okazjynie do sprzedania. Świetna egzystencja zapewniona. Cena 60 milionów „Fortuna” Szeroka 32 telef. 233.

Wóz do sprzedania. Wiadomość: Ulica Miła 27, Galczak.

Zgubiono portfel zawierający paszport oraz kartę zwolnienia Majera Kiwo-Lewi. Łaskawy znalazca raczy złożyć do policji.

Kto chce rozwinąć swoje przedsiębiorstwo handlowe,
Kto chce zainteresować szerszy ogół swoją pracą,
Kto chce coś sprzedać lub kupić —
Niechaj się ogłasza
w Słowie Kujawskiem